

NEDJELJA RIJEČI BOŽJE 24. 1. 2021.

23.01.2021 19:27

Aperuit illis – Apostolskim pismom Svetoga Oca Franje ustanovljuje se Nedjelja Božje riječi.

1. »Tada im otvori pamet da razumiju Pisma« (Lk 24, 45). To je bio jedan od posljednjih čina uskrsloga Gospodina prije njegova uzašašća. Ukazao se okupljenim učenicima, s njima je lomio kruh i otvorio im pamet da razumiju sveta Pisma. Tim razočaranim i prestrašenim ljudima objavljuje smisao pashalnoga otajstva, odnosno da je, prema vječnom Očevu naumu, Isus morao podnijeti muku i uskrsnuti od mrtvih da donese obraćenje i oproštenje grijeha (usp. Lk 24, 26.46-47). Obećava zatim Duha Svetoga koji će im dati snage da budu svjedoci toga Otajstva spasenja (usp. Lk 24, 49).

Odnos između Uskrsloga Gospodina, zajednice vjernikâ i Svetoga pisma je od krajnje važnosti za naš identitet kao kršćana. Bez Gospodina koji nam otvara pamet nemoguće je duboko razumjeti Sveto pismo. No vrijedi i suprotno: bez Svetoga pisma događaji Isusova poslanja i njegove Crkve na ovome svijetu ostaju nerazumljivi. Sveti Jeronim je s pravom napisao: »Ne poznavati Pisma znači ne poznavati Krista« (In Is., Proslov: PL 24,17).

2. Na završetku Izvanrednog jubileja milosrđa zatražio sam da se razmisli o tome da jedna »nedjelja bude u cijelosti posvećena Božjoj riječi, kako bi se shvatilo neiscrpno bogatstvo sadržano u tom stalnom dijalogu između Gospodina i njegova naroda« (Apost. pismo Misericordia et misera, 7). Posvetiti jednu nedjelju liturgijske godine Božjoj riječi može omogućiti Crkvi da iznova doživi kako uskrsli Gospodin otvara i za nas riznicu svoje riječi da uzmognemo biti u svijetu navjestitelji toga nepresušnog bogatstvo. U vezi s tim vraćaju nam se u misli učenja svetog Efrema: »Tko je uopće kadar razumjeti, Gospodine, sve bogatstvo samo jedne od tvojih riječi? Mnogo je više onoga što nam promiče od onoga što možemo razumjeti. Mi smo poput žednih ljudi koji taže žed na nekom studencu. Tvoja riječ pruža toliko različitih aspekata, jednako kao što su brojna motrišta onih koji je proučavaju. Gospodin je obojio svoju riječ raznolikim ljepotama, tako da oni koji je proučavaju mogu kontemplirati ono što im je draže. On je u svojoj riječi sakrio sva blaga tako da svatko od nas može naći bogatstvo u onome što kontemplira« (Komentari na Diatessaron, 1, 18).

Ovim Pismom želim odgovoriti na mnoge zamolbe koje su mi pristigle od Božjeg naroda da se u čitavoj Crkvi u jedinstvu nakanâ slavi Nedjelja Božje riječi. Već je postalo uvriježeno da kršćanska zajednica odvaja trenutke za razmišljanje o važnosti koju Božja riječ zauzima u svakodnevnome životu. U raznim mjesnim Crkvama poduzete su brojne inicijative kako bi Sveto pismo postalo sve dostupnije vjernicima, tako da u njima poraste zahvalnost za tako velik dar te se predano trude živjeti ga u svakodnevici i dosljedno ga i odgovorno svjedočiti.

Drugi vatikanski sabor je dogmatskom konstitucijom Dei Verbum dao veliki poticaj za ponovno otkrivanje riječi Božje i taj tekst zaslužuje da se stalno nad njim razmišlja i da ga se živi. U toj je konstituciji jasno izložena narav Svetoga pisma, njegovo prenošenje s naraštaja na naraštaj (Drugo poglavlje), njegovo božansko nadahnuće (Treće poglavlje) koje obuhvaća Stari i Novi zavjet (Četvrto i

Peto poglavlje) i njegova važnost za život Crkve (Šesto poglavlje). Ne bi li unaprijedio to učenje Benedikt XVI. je 2008. godine sazvao sinodu na temu "Riječ Božja u životu i poslanju Crkve" nakon koje je napisao apostolsku pobudnicu *Verbum Domini* koja je prijeko potrebna pouka za naše zajednice[1]. U dokumentu se posebno produbljuje performativnu narav Božje riječi, osobito u bogoslužju u kojem dolazi do izražaja njezin izrazito sakramentalni značaj.[2]

Dobro je stoga da u životu našega naroda nikada ne nestane tog odlučnog odnosa sa živom riječi koju se Gospodin nikada ne umara upućivati svojoj Zaručnici, kako bi ona mogla rasti u ljubavi i svjedočenju vjere.

3. Određujem stoga da III. nedjelja kroz godinu bude posvećena slavljenju, razmišljanju i širenju Božje riječi. Nedjelji Božje riječi pripast će tako pravo mjesto u razdoblju u godini u kojem smo pozvani na jačanje vezâ sa Židovima te na molitvu za jedinstvo kršćana. Nije riječ o pukoj vremenskoj podudarnosti: slavljenje Nedjelje Božje riječi očituje ekumensku vrijednost zato što onima koji slušaju Sveto pismo pokazuje put kojim valja ići kako bi se prispjelo istinskom i čvrstom jedinstvu.

Zajednice će iznaći način da tu Nedjelju proslave kao svečani dan. Bit će, međutim, važno da se na euharistijskom slavlju Sveto pismo postavi na vidljivo mjesto, kako bi se pred pukom očitovale normativnu vrijednost koju posjeduje Božja riječ. Bit će posebno prikladno na tu nedjelju jasno istaknuti značaj navješćanja Gospodnje riječi, a u homiliji naglasiti čast koju smo joj dužni iskazivati. Biskupi mogu te nedjelje predsjedati slavljem uvođenja u službu lektorata ili povjeravanja slične službe, kako bi se dozvalo u svijest važnost navješćanja Božje riječi u liturgiji. Bitno je, naime, da se učini sve kako bi se neke vjernike pripremio da budu istinski navjestitelji riječi uz odgovarajuću pripremu, što se već uvriježilo kod akolitata ili uvođenja u službu izvanrednih djelitelja svete pričesti. Jednako tako, župnici će moći pronaći načine da Bibliju, ili neku od biblijskih knjiga, razdijele čitavom vjerničkom zboru, kako bi se time jasno pokazalo koliko je važno nastaviti u svakodnevnom životu čitati Sveto pismo, temeljito ga proučavati i moliti uz njega, s posebnim referiranjem na *lectio divina*.

4. Povratak Izraelskog naroda u domovinu nakon babilonskog izgnanstva obilježeno je, i to je vrlo znakovito, javnim čitanjem knjige Zakona. Biblija nam u Knjizi Nehemijinoj daje dirljivi opis toga trenutka. Narod se okupio u Jeruzalemu na trgu pred Vodenim vratima da sluša Zakon. Taj je narod bio rasut prilikom protjerivanja sa svoje zemlje, ali sada se okupio »kao jedan čovjek« oko Svetoga pisma (Neh 8, 1). Narod je »pozorno slušao« dok se sveta knjiga čitala (Neh 8, 3), znajući da će u tim riječima otkriti smisao svog proživljenog iskustva. Reakcija na navješćaj tih riječi bila je ganutost i plač: »I [leviti] čitahu iz knjige Božjeg zakona po odlomcima i razlagahu smisao da narod može razumjeti što se čita. Potom namjesnik Nehemija, i svećenik i književnik Ezra, i leviti koji poučavahu narod rekoše svemu narodu: "Ovo je dan posvećen Jahvi, Bogu vašemu! Ne tugujte, ne plačite!" [...] "Ne žalostite se: radost Jahvina vaša je jakost"« (Neh 8, 8-10).

U tim je riječima sadržano veliko učenje. Biblija ne može biti samo baština nekih, a još manje zbirka knjiga za nekolicinu povlašćenih. Često se javljaju tendencije u kojima se pokušava monopolizirati i ograničavati sveti tekst na neke krugove ili odabrane skupina. Toga ne smije biti. Biblija je knjiga naroda Gospodnjeg koji u njezinu slušanju prelazi s raspršenosti i podjele na jedinstvo. Riječ Božja ujedinjuje vjernike i čini ih jednim narodom.

5. U tome jedinstvu, koje je plod slušanja, pastiri u prvom redu imaju veliku odgovornost tumačenja i omogućavanja svima da shvate Sveto pismo. Budući da je to knjiga naroda, oni koji su pozvani biti služitelji riječi moraju osjetiti snažnu potrebu da je učine dostupnom svojoj zajednici.

Nadasve homilija ima sasvim posebnu ulogu, jer posjeduje »gotovo sakramentalan karakter« (Evangeliu gaudium, 142). Pomaganje ljudima dublje proniknuti u Božju riječ jednostavnim i jezikom prilagođenim slušateljima omogućuje svećeniku da im pomogne otkriti također »ljepotu slikâ koje je Gospodin koristio

da ljude potakne da čine dobro« (ibid.). Ovo je pastoralna prilika koju se ne smije propustiti!

Za mnoge je naše vjernike to jedina prigoda koja im se pruža da vide ljepotu Božje riječi, i to s obzirom na njihov svakodnevni život. Potrebno je, dakle, posvetiti dovoljno vremena pripremi homilije. Tumačenje svetih čitanja ne može se improvizirati. Od nas se propovjednika, radije, traži da ne držimo preduge i premudre homilije ili govorimo o temama koje nemaju veze s istima. Kad se izdvoji vremena za molitvu i meditiranje nad svetim tekstom, može se govoriti iz srca i tako doprijeti do srca onih koji slušaju, tako da se izrazi ono što je bitno i što može uroditi plodom. Ne smijemo se nikada umoriti posvetiti vrijeme i molitvu Svetom pismu, tako da ono bude primljeno »ne [kao] riječ ljudska, nego kakva uistinu jest, riječ Božja koja i djeluje u vama, vjernicima« (1 Sol 2, 13).

Dobro je i da katehete, u svojoj službi pomaganja drugima rasti u vjeri, osjete prijeku potrebu za osobnom obnovom kroz temeljito upoznavanje i proučavanje Svetoga pisma, što će im omogućiti da potpomognu istinski dijalog između onih koji ih slušaju i Božje riječi.

6. Prije nego će doći svojim učenicima, zaključanima u kući, i otvoriti im pamet da razumiju Sveto pismo (usp. Lk 24, 44-45), Uskrsli se ukazao dvojici od njih na putu iz Jeruzalema za Emaus (usp. Lk 24, 13-35). Izvješće svetoga Luke bilježi da se to dogodilo na sam dan njegova uskrsnuća, to jest u nedjelju. Ta dvojica učenika razgovaraju o posljednjim događajima Isusove muke i smrti. Njihovo putovanje u znaku je tuge i razočaranja zbog Isusove tragične smrti. Nadali su se da je On Mesija osloboditelj, ali umjesto toga našli su se suočeni sa sablazni križa. Sâm se Uskrsli neprimjetno približava učenicima i pridružuje im se na putu, ali oni ga ne prepoznaju (usp. r. 16). Na putu im Gospodin postavlja pitanja i, shvativši da nisu shvatili smisao njegove muke i smrti, naziva ih »bezumnima i srca spora« (r. 25) i »počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu« (r. 27). Krist je prvi egzeget! Ne samo da je u Starome zavjetu unaprijed nagoviješteno ono što će on ostvariti, nego je i On sâm želio biti vjeran toj riječi kako bi očitovao jedinstvenu povijest spasenja koja u Kristu ima svoje ispunjenje.

7. Biblija, kao Sveto pismo, govori, dakle, o Kristu i naviješta ga kao onoga koji mora proći kroz patnju da bi ušao u slavu (usp. r. 26). Ne samo dio, nego sve Pismo govori o Njemu. Bez Pisma njegova se smrt i uskrsnuće ne mogu ispravno razumjeti. Zato se u jednoj od najstarijih ispovijesti vjere naglašava da »Krist umrije za grijeha naše po Pismima; bî pokopan i uskrišen treći dan po Pismima; ukaza se Kefi« (1 Kor 15, 3-5). Budući da Sveto pismo govori o Kristu, omogućuje nam vjerovati da njegova smrt i uskrsnuće nisu nešto što pripada mitologiji, nego povijesti i u središtu su vjere njegovih učenika.

Duboka je veza što povezuje Sveto pismo i vjeru vjernikâ. Budući da vjera dolazi po slušanju, a slušanje je usredotočeno na Kristovu riječ (usp. Rim 10, 17), iz toga proizlazi neodložan i važan poziv: vjernici su dužni pažljivo slušati riječ Gospodnju i u bogoslužnom činu i u osobnoj molitvi i razmišljanjima.

8. "Putovanje" Uskrsloga s učenicima iz Emausa završava objedom. Tajanstveni Putnik prihvaća ustrajnu zamolbu koju mu upućuju dvojica učenika: »Ostani s nama jer zamalo će večer i dan je na izmaku!« (Lk 24, 29). Sjedaju za stol, a Isus uzima kruh, blagoslivlja ga, lomi i pruža im. U tom trenutku im se otvaraju ga oči i oni ga prepoznaju (usp. r. 31).

Iz toga prizora jasno razabiremo koliko je neraskidiva veza između Svetog pisma i Euharistije. To je ono što uči Drugi vatikanski sabor: »Crkva je uvijek častila božanska Pisma kao i samo Gospodinovo Tijelo jer ona – iznad svega u svetom bogoslužju – ne prestaje uzimati i vjernicima pružati kruh života sa stola kako Božje riječi tako i Kristova Tijela« (Dei Verbum, 21).

Redovito čitanje Svetoga pisma i slavljenje Euharistije omogućuju nam da sebe promatramo kao dio jedne cjeline. Kao kršćani jedan smo narod koji putuje kroz povijest, snažen prisutnošću Gospodina u našoj sredini koji nam govori i hrani nas. Dan posvećen Bibliji ne želi biti "jednom na godinu", nego jednom za čitavu godinu, jer nam je prijeko potrebno rasti u dobrom poznavanju i ljubavi prema Svetom

pismu i Uskrsnome koji ne prestaje lomiti riječ i kruh u zajednici vjernikâ. Zato nam je potrebno ući u prisni odnos sa Svetim pismom; u suprotnom naša će srca ostati hladna, a oči zatvorene, pogođeni, kakvi već jesmo, bezbrojnim oblicima sljepoće.

Sveto pismo i sakramenti neraskidivo su povezani. Kad se u sakramente uvodi i kad ih se prikazuje u svjetlu Božje riječi, oni se sve zornije pokazuju kao cilj hoda kojim sâm Krist otvara ljudima pamet i srce da prepoznaju njegovo spasiteljsko djelovanje. Uvijek bismo, i u vezi s tim, trebali imati na umu učenje iz Knjige Otkrivenja u kojoj se uči da Gospodin stoji na vratima i kuca. Ako tko poslušá njegov glas i otvori mu, On ulazi da večera s njim (usp. 3, 20). Krist Isus kuca na naša vrata riječima Svetoga pisma. Ako slušamo i otvorimo vrata uma i srca, tada ulazi u naš život i ostaje s nama.

9. U Drugoj poslanici Timoteju, koja na stanoviti način predstavlja njegovu duhovnu oporuku, sveti Pavao preporučuje svome vjernom suradniku da se neprestano utječe Svetom pismu. Apostol je uvjeren da »sve Pismo bogoduhó, korisno je za poučavanje, uvjeravanje, popravljánje, odgajánje u pravednosti« (3, 16). Ta Pavlova preporuka Timoteju predstavlja temeljno polazište od kojeg koncilská konstitucija Dei Verbum pristupa velikoj temi nadahnuća Svetoga pisma. Iz toga temelja izlaze napose na vidjelo spasiteljská svrha, duhovná dimenzija i načelo utjelovljénja Svetoga pisma.

Dozivajući prije svega Pavlovu preporuku Timoteju, u Dei Verbum se naglašáva da »mora se dosljedno ispovijedati da knjige Pisma čvrsto, vjerno i bez zablude naučávaju istinu za koju je Bog, htio da radi našega spasenja bude zapisána u Svetim pismima« (br. 11). Budući da ova poučávaju s ciljem spasenja po vjeri u Krista (usp. 2 Tim 3, 15), istine sadržane u njima služe za naše spasenje. Biblija nije zbirka povijesnih knjiga ili vijesti, nego je u potpunosti usmjerena na cjelovito spasenje osobe. Neosporna povijesná ukorijenjenost knjiga sadržanih u svetome tekstu ne smije dovesti do toga da se zaboravi tu prvobitnú svrhu: naše spasenje. Sve je usmjereno tom cilju utkanom u samoj naravi Biblije koja je sastavljena kao povijest spasenja u kojoj Bog govori i djeluje kako bi išao ususret svim ljudima i spasio ih od zla i smrti.

Da bi postiglo tu spasenjsku svrhu, Sveto pismo po djelovanju Duha Svetoga čini to da ljudské riječi napisane na ljudski način postaju Božja riječ (usp. Dei Verbum, 12). Uloga Duha Svetoga u Svetome pismu od temeljne je važnosti. Bez njegova djelovanja, uvijek bi vrebala opasnost da ostanemo ograničeni isključivo na pisani tekst. Time bi se lako utrlo put fundamentalističkom čitanju kojega se treba kloniti ako se ne želi izdati nadahnuti, dinamički i duhovni značaj svetoga teksta. Kao što podsjeća Apostol: »slovo ubija, a Duh oživljuje« (2 Kor 3, 6). Duh Sveti, dakle, pretvara Sveto pismo u živu Božju riječ, koju se živi i prenosi u vjeri njegova svetog naroda.

10. Djelovanje Duha Svetoga ne odnosi se samo na oblikovanje Svetoga pisma, nego djeluje i u onima koji Božju riječ slušaju. U tome su smislu poučne riječi koncilskih otaca: Sveto pismo treba »čitati i tumačiti u istom Duhu u kojem je napisano« (Dei Verbum, 12). Božja objava dostiže svoju potpunost i puninu u Isusu Kristu; Duh Sveti, međutim, ne prestaje djelovati. Djelovanje Duha ne smije se svoditi samo na božansko nadahnuće Svetoga pisma i njegove različite pisce jer ga se time ograničáva. Trebamo, dakle, imati povjerenja u djelovanje Duha Svetoga koji nastavlja na svoj poseban način pružati nadahnuće kad Crkva naučáva Sveto pismo, kad ga učiteljstvo autentično tumači (usp. ibid., 10) i kad ga svaki vjernik čini normom svog duhovnog života. U tome smislu možemo razumjeti riječi koje je Isus uputio svojim učenicima kad su mu potvrdili da sada razumiju značenje njegovih prispodoba: »Stoga svaki pismoznac upućen u kraljevstvo nebesko sličan je čovjeku domaćinu koji iz svoje riznice iznosi novo i staro« (Mt 13, 52).

11. U Dei Verbum, na kraju, precizira se da »Božje su riječi izrečene ljudskim jezicima, postale slične ljudskom govoru, kao što je nekoć Riječ vječnoga Oca, uzevši slabo ljudsko tijelo, postala sličná ljudima« (br. 13). Drugim riječima, utjelovljénje Božje Riječi daje oblik i značenje odnosu između Božje riječi i ljudskog jezika s njegovim povijesnim i kulturnim uvjetovanostima. U tome događaju se oblikuje predaja

koja je također Božja riječ (usp. *ibid.*, 9). Često se javlja opasnost da se Sveto pismo dijeli od predaje, ne shvaćajući da su oni zajedno jedan jedini izvor Objave. Pismeni značaj ovog prvog nimalo ne umanjuje činjenicu da je to u potpunosti živa riječ; jednako tako, živa predaja Crkva, koja neprestano prenosi tu riječ kroz stoljeća iz naraštaja u naraštaj, posjeduje tu svetu knjigu kao »vrhovno pravilo njezine vjere« (*ibid.*, 21). Uostalom, prije nego što je postalo pisani tekst, Sveto pismo je predavano usmeno i održavano živom vjerom naroda koji ga je usred mnogih drugih naroda prepoznavao kao svoju povijest i izvor svojega identiteta. Biblijska se vjera temelji dakle na živoj riječi, a ne na knjizi.

12. Kad se Sveto pismo čita u istome Duhu u kojem je i napisano, ostaje uvijek novo. Stari zavjet nikada ne stari kad postane dijelom Novoga jer je sve preobraženo jednim Duhom koji ga nadahnjuje. Sveti tekst u cjelini ima proročku ulogu: ona se ne odnosi na budućnost, nego na sadašnjost onoga koji se hrani tom riječju. Sâm Isus to jasno kaže na početku svoje službe: »Danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvanja u ušima« (Lk 4, 21). Onaj tko se hrani Božjom riječju svaki dan postaje, poput Isusa, suvremenik ljudi koje susreće; nije u napasti da padne u besplodne nostalgije za prošlošću niti u sablasne utopije u svezi s budućnošću.

Sveto pismo vrši svoje proročko djelovanje prije svega u odnosu na one koji ga slušaju. Ono je ujedno i slatko i gorko. Vraćaju nam se u vezi s tim u misli riječi proroka Ezekielu kad mu je Gospodin zapovjedio da pojede svitak: »bijaše mi u ustima sladak kao med« (3, 3). Ivan evanđelist, također, na otoku Patmosu, doživljava isto Ezekielovo iskustvo jedenja svitka, ali dodaje još nešto detaljnije: »bijaše mi u ustima kao med slatka, ali kad je progutah, zagorči mi utrobu« (Otk 10, 10).

Slatkoća Božje riječi potiče nas da je dijelimo sa svima onima s kojima se susrećemo u svome životu kako bismo izrazili sigurnu nadu koju ona sadrži (usp. 1 Pt 3, 15-16). Njegova gorčina, s druge strane, često je plod svijesti o tome koliko nam je teško tu riječ dosljedno živjeti ili našeg osobnog iskustva kad je vidimo odbačenu jer je se ne smatra vrijednom da dadne smisao životu. Ne smijemo zato Božjoj riječi pristupati kao po navici, nego se moramo njome hraniti kako bismo prepoznali i u potpunosti živjeli svoj odnos s Bogom i s našom braćom i sestrama.

13. Još jedan izazov koji dolazi od Svetog pisma jest onaj koji se odnosi na ljubav. Božja riječ neprestano doziva u svijest milosrdnu ljubav Oca koji od svoje djece traži da žive u ljubavi. Isusov život je potpuni i savršeni izraz te Božje ljubavi koja ništa ne zadržava za sebe, već samu sebe bespridržajno svima pruža. U prisposobi o Lazaru nalazimo vrijednu uputu. Kad i Lazar i bogataš umru, ovaj potonji, vidjevši siromaha u Abrahamovom krilu, moli da se Lazara pošalje njegovoj braći da ih upozori da ljube svoga bližnjega kako bi izbjegli da i njih snađu patnje koje on podnosi. Abrahamov odgovor glasi: »Imaju Mojsija i Proroke! Njih neka slušaju!« (Lk 16, 29). Slušati Sveto pismo kako bi se u djelo provodilo milosrđe: to je veliki izazov koji se postavlja pred nas u životu. Božja riječ je kadra otvoriti nam oči i omogućiti nam otrgnuti se od individualizma koji vodi do obamrlosti i čini naš život neplodnim. Ona širom otvara put dijeljenja i solidarnosti.

14. Jedna od najvažnijih zgoda vezanih uz Isusov odnos s njegovim učenicima jest Preobraženje. Isus zajedno s Petrom, Jakovom i Ivanom uzlazi na goru na molitvu. Evanđelisti nam govore kako su Isusovo lice i odjeća postali blistavo bijeli dok su dva čovjeka s njim razgovarala: bili su to Mojsije i Ilija, koji uosobljuju Zakon odnosno Proroke, to jest Sveto pismo. Petrova reakcija na ovaj prizor bila je puna radosnog čuđenja: »Učitelju, dobro nam je ovdje biti. Načinimo tri sjenice: jednu tebi, jednu Mojsiju, jednu Iliji« (Lk 9, 33). U tome času zasjenjuje ih oblak i učenike obuzima strah.

Preobraženje podsjeća na blagdan Sjenica, kada su Ezra i Nehemija čitali sveti tekst narodu nakon povratka iz izgnanstva. Ono je istodobno predokus Isusove slave gdje se učenike priprema za sablazan muke: Božju slavu evocira također oblak koji obavija učenike kao simbol Gospodinove prisutnosti. Slično se preobraženje događa i sa Svetim pismom koje nadilazi samo sebe kad hrani živote vjernikâ. Kao što se podsjeća u *Verbum Domini*: »U ponovnom otkrivanju povezanosti između različitih pisamskih smislova postaje ključno uočavanje prijelaza između slova i duha. Nije riječ o automatskom i spontanom prijelazu;

potrebno je, radije, nadilaženje slova« (br. 38).

15. Na putu prihvaćanja Božje riječi u naša srca prati nas Gospodinova Majka koja je nazvana blaženom jer je povjerovala da će se ispuniti ono što joj je Gospodin rekao (usp. Lk 1, 45). Marijino blaženstvo prethodi svim blaženstvima koje je Isus proglasio za siromašne, ožalošćene, krotke, mirotvorce i one koji su progonjeni, jer je to prijeko potreban uvjet za svako drugo blaženstvo. Nijedan siromah nije blažen zato što je siromašan; postaje to ako poput Marije vjeruju u ispunjenje Božje riječi. Na to podsjeća veliki učenik i učitelj Svetoga pisma, sveti Augustin: »Netko iz mnoštva, obuzet oduševljenjem, povikao je: “Blažena utroba koja te nosila”, a Isus je odgovorio: “Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju i čuvaju je!”. Kao da želi reći: moja majka, koju nazivaš blaženom, blažena je upravo zato što čuva Božju riječ. Ne zato što je u njoj Riječ postala tijelom i prebivala među nama, nego zato što čuva tu istu Božju riječ po kojoj je stvorena i koja se u njoj utjelovila« (Traktat o Ivanovom Evanđelju, 10, 3).

Neka Nedjelja Božje riječi pomogne Božjem narodu rasti u pobožnom i revnom dubokom upoznavanju sa Svetim pismima kao što je sveti pisac podučavao još od drevnih vremena: »Jer, riječ je posve blizu tebe, u tvojim ustima i u tvome srcu da je vršiš« (Pnz 30, 14).

Dano u Rimu, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 30. rujna 2019.

Liturgijski spomen svetoga Jeronima na početku 1600. godišnjice njegove smrti.

---

[1] Usp AAS 102 (2010), 692-787.

[2] »Sakramentalnost Riječi može se tako razumjeti po analogiji Kristove stvarne prisutnosti pod posvećenim prilikama kruha i vina. Pristupanjem oltaru i sudjelovanjem u euharistijskoj gozbi mi stvarno primamo tijelo i krv Kristovu. Naviještanje Riječi Božje u liturgijskom slavlju uključuje priznavanje da je sam Krist nazočan i da se obraća nama kako bi bio prihvaćen« (Verbum Domini, 56).